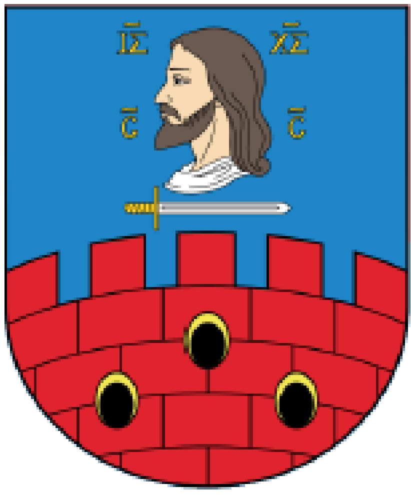

ДЗВІНСКІ ЎЗГОРАК

Кроч на свой родны, дзвінскі ўзгорак, каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №14 (156)
ВЕРАСЕНЬ 2022 ГОДА

ДАЖЫНКІ-2022

ТРАДЫЦЫІ ПЕРАМОЖЦАЎ НА "ДАЖЫНКАХ"

Старшыня Віцебскага райвыканкама Генадзь Сабыніч расказаў аб асаблівасцях цяперашняй гарачай пары. Дваццаць шосты год не перарываецца традыцыя ўдзелу Віцебскага раёна ў фестывалях-кірмашах працаўнікоў вёскі "Дажынкі" рэспубліканскага і абласнога ўзроўняў.

Пастаянна з 1996 года аграрыі Прыдзвінскага краю становіліся пераможцамі ў розных намінацыях маштабнага сельскагаспадарчага форуму. Апошніх некалькі гадоў раён утрымлівае лідэрства ў абласным спаборніцтве на ўборцы ўраджаю збожжавых і зернебабовых культур, а таксама рапсу. І вынікі гэтага сезона ўражваюць.

Напярэдадні абласных "Дажынак" старшыня райвыканкама Генадзь Сабыніч расказаў пра асаблівасці цяперашняй гарачай пары, дасягнутыя паказчыкі, назваў герояў залатога жніва.

- Генадзь Генадзевіч, знакавыя гады для хлебаробаў раёна - 1976-й, 2014-й і 2020-й, калі быў пераўзыдзены 100000-тонны намалот збожжа. А колькі засыпана прыдзвінскага золата ў засекі сягоння?

- За ўсю гісторыю раёна рэкордны намалот быў дасягнуты ў 2020 годзе - 118 тысяч тон збожжа без уліку кукурузы пры ўраджайнасці 42,5 цэнтнера з гектара. Сягоння гэтыя паказчыкі роўныя 116,9 тысячы тон і 41,7 цэнтнера на круг. Гэта не проста прыгожыя лічбы. За імі - харчовая і, калі хочаце, нацыянальная бяспека краіны. Як адзначыў Кіраўнік дзяржавы, збожжа стала вялікай палітыкай. І сапраўды: з хлебам, мясам і малаком нам не страшныя любыя выклікі сучаснасці. Нездарма народная прыказка абвяшчае: у каго хлеб - у таго і шчасце. Каравай з'яўляецца меркай багацця, першаасновай жыцця. І вельмі сімвалічна, што сёлетняе галоўнае хлебаробскае свята праходзіць у Дзень народнага адзінства, бо хлеб, па сутнасці сваёй, — гэта вялікая сіла, якая аб'ядноўвае. Каб з зярнятка вырасціць важкі колас, змалоць яго, папячы з мукі каравай, патрабуецца праца людзей розных спецыяльнасцяў, якія дбаюць за агульную справу - накарміць народ.

- Сёлета Віцебскі раён упэўнена ўступіў ва ўборачную кампанію і практычна адразу заняў лідзіруючыя пазіцыі. У дачыненні да яго на хлебнай ніве часта гучала слова "першы".

— Так, ужо ў першых чыслах жніўня адразу тры нашы працаўнікі — камбайнер Яўген Кухараў і вадзіцель Дзмітрый Іваноў з агракомплексу Янавічы ААТ "Віцебская бройлерная птушкафабрыка", а таксама камбайнер Валянцін Яшчанка з УП "Рудакова" сталі першымі ў вобласці тысячнікамі на ўборцы і адвозцы збожжа. новага ўраджаю. Затым Валянцін Юр'евіч першым у паўночным рэгіёне ў сваёй узроставай катэгорыі намалаціў і дзве, і тры тысячы тон збожжа, а Дзмітрый Іваноў першым перавёз 3000 тон. Цяпер на рахунку маладога вадзіцеля больш за 5000 тон перавезенага золата палёў.

Па тэмпах уборкі і ўраджайнасці Віцебскі раён з пачатку гарачай пары займаў першыя радкі ў абласной аператыўнай інфармацыі. Ён жа адкрыў шэраг мясцовых "Дажынак" на Віцебшчыне - філіял "Сельскагаспадарчая вытворчасць "Мазалавагаз" першым завяршыў уборку збожжавых і справіў свята ўраджаю.

- Віцебшчына - зона рызыкоўнага земляробства, загадам нябеснай канцылярыі можа засушыць, заліць, падмарозіць вырашчаны ўраджай і тым не менш раёну шмат гадоў запар удаецца ўтрымліваць перадавыя пазіцыі ў раслінаводстве. За рахунак чаго складаецца агульны вынік?

- Калі коратка, за кошт дакладнай стратэгіі. У аснове нашых дасягненняў - высокая тэхналагічная і выканальніцкая дысцыпліна, прафесіяналізм кадраў, глыбокая адказнасць усёй каманды - ад радавога працаўніка да кіраўніка гаспадаркі. Асабліва хочацца адзначыць спецыялістаў агранамічнай, інжынернай служб. Каб сабраць ураджай, яго трэба выгадаваць: падрыхтаваць глебу, пасеяць насенне, правесці серыю работ

(працяг на стар. 2)

АДУКАЦЫЯ

ТЫДЗЕНЬ РОДНАЙ МОВЫ У ВДУ

З 19 па 23 верасня ў ВДУ імя П.М. Машэрава будуць праходзіць розныя мерапрыемствы Тыдня роднай мовы «Як ты дорага мне, мая родная мова!».

У гэтыя дні студэнтаў і выкладчыкаў чакаюць акцыі, марафоны, квэст-гульні, экскурсіі, конкурсы, прысвечаныя беларускай мове ў галіне навукі, мастацтва і культуры.

З 19 верасня стартуе чэлендж "Маё любімае слова па-беларуску", дзе ўдзельнікі створаць з дапамогай розных сэрвісаў інтэрактыўнае воблака са сваіх любімых беларускіх слоў. Потым размясціць яго ў сторыз Instagram-канала.

На 6 паверсе студэнтаў і выкладчыкаў чакае акцыя "Размаўляй са мной па-беларуску". Таксама адбудзецца прэзентацыі гістарычных паштовак "Пажаданні роднай мове" і марафон "Мова родная – мова модная", дзе ўсіх прысутных чакае выкананне беларускіх песень.

Наступны дзень будзе не менш цікавы. Студэнтаў і выкладчыкаў чакае квэст-гульня "Фальклор, фальклор – душа народа" і гастранамічны фэст "Беларуская кухня", дзе гледачы змогуць адчуць сапраўдную атмасферу свята, паўдзельнічаць у гульнях і пасмакаваць традыцыйныя беларускія стравы. У гэты дзень плануецца сустрэча з дзеячамі беларускай культуры і арганізацыя наведвання навучэнцамі краязнаўчых і літаратурных музеяў, тэатраў, дзе яны змогуць праглядзець беларускамоўныя пастаноўкі.

21 верасня будуць арганізаваны экскурсіі па памятных мясцінах Беларусі, а таксама конкурс творчых пісьмовых работ "За што я люблю родную зямлю".

23 верасня студэнты і выкладчыкі змогуць убачыць прэзентацыю работ даследчага характару, прысечаных праблемам развіцця беларускай мовы і літаратуры.

vitbichi.by

БЕЗГАСПАДАРЧАСЦЬ

ГНІЕ БУЛЬБА З СТАБФОНДА

39,5% бульбы згніла ў сховішчы арганізацыі Віцебскага раёна.

У ходзе кантрольных мерапрыемстваў КДК Віцебскай вобласці былі выяўлены шматлікія парушэнні і недахопы пры падборы і выкарыстанні памяшканняў для захоўвання прадукцыі, стварэнні неабходных умоў у перыяд захоўвання — з-за гэтага псавалася прадукцыя, якая захоўваецца.

Так, у сховішча арганізацыі Віцебскага раёна згнілі 230 кілаграмаў морквы, або 13% ад прадукцыі, якая захоўвалася, а бульбы і зусім прапала 1,5 тоны з 3,8 тон — 39,5%.

Невыкананне ўмоў захоўвання і неналежны стан складоў былі выяўлены таксама ў захавальніках Віцебска і Полацкага раёна.

У гандлёвых аб'ектах назіраўся недахоп асобных відаў айчыннай сельгаспрадукцыі. Так, з сакавіка 2022 года ў магазінах вобласці адзначаліся выпадкі адсутнасці ў продажы беларускіх яблыкаў і капусты па фіксаваных цэнах. Іх недахоп папаўняўся аналагічнымі таварамі замежных вытворцаў, але па больш высокіх коштах.

Акрамя таго, выяўлены шматлікія факты завышэння гранічных рознічных цэн на такую прадукцыю.

Па ўсіх парушэннях прыняты меры па іх устараненні. Вінаватыя асобы прыцягнуты да дысцыплінарнай і адміністрацыйнай адказнасці, імі кампенсаваны шкоду, прычыненую дзяржаўным прадпрыемствам у выніку псуты.

Недахопы ў арганізацыі работы па забеспячэнні насельніцтва прадукцыяй стабілізацыйнага фонду разгледжаны на пасяджэнні калегіі Камітэта вобласці. У мэтах выканання патрабаванняў пастановы калегіі кіраўнікі забяспечана прынясцце мер для ўстаранення парушэнняў.

Кантроль за фарміраваннем і выкарыстаннем стабілізацыйных фондаў будзе працягнуты і ў міжсезонны перыяд 2022-2023 гадоў. Для гэтай мэты па ініцыятыве абласнога Камітэта дзяржкантролю ў верасні была сфарміравана рабочая група з уключэннем у яе склад прадстаўнікоў Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю, Віцебскага аблвыканкама, санэпідслужбы і інспекцыі Дзяржстандарта, паведамляе прэс-служба КДК.

А.Адамаў

ДАЖЫНКІ-2022

(пачатак на стар. 1)

па доглядзе культур. Усё гэта — нялёгкая, карпатлівая сумесная праца земляробаў.

Уборачная гарачая пара - усеагульны клопат, таму ў раёне створаны так званы інстытут адказных за ходам жніва. Для маніторынгу яе тэмпаў і якасці, а таксама аказання практычнай дапамогі на месцах за сельгаспрадпрыемствамі замацаваны службовыя асобы з ліку маіх намеснікаў, старшынь сельвыканкамаў, кіраўнікоў структурных падраздзяленняў райвыканкама. Размаўляючы на полі непасрэдна са спецыялістамі, камбайнерамі і вадзіцелямі, яны даведаюцца аб праблемных момантах. Разам з імі мы вырашаем узнікаючыя пытанні, калі патрабуецца, уносім карэктывы ў ход уборачнай. Ёсць у такім узаемадзеянні і маральны аспект: вяскоўцы бачаць увагу да сваёй працы з боку ўлады, гатоўнасць прыйсці на дапамогу.

Але галоўныя героі дня, вядома ж, камбайнеры і вадзіцелі, якія працуюць ад світання да захаду. Многія іх імёны на слыху не толькі ў раёне, але і вобласці. Акрамя вышэйназваных лідэраў, гэта Сяргей Мелдэрэс, Аляксандр Альшанікаў, Мікалай Сільмановіч, Аляксандр Чарнагузаў і многія іншыя. У гэтым сезоне ў нас 39 экіпажаў перасягнулі тысячатонны намалот, з іх 8 маладзёжных, 37 вадзіцеляў сталі тысячнікамі. Усім ім глыбокая ўдзячнасць за працу, адданасць роднай зямлі і абранай справе.

Кіраўнік дзяржавы назваў жніво справай усенароднай. Не засталіся ўбаку ад уборачнай кампаніі і гарадскія арганізацыі, прыйшлі на дапамогу вяскоўцам, што таксама сведчыць аб адзінстве беларусаў у імкненні ўбраць збожжа.

— Праз тыдзень у гарпасёлку Янавічы адбудзецца раённае свята працаўнікоў сяла. У гонар хлебаробаў падрыхтавана вялікая культурная праграма. Відавочна, прыбраўся да прыёму гасцей і сам населены пункт?

- У Віцебскім раёне склалася добрая традыцыя - штогод маштабна добраўпарадкоўваць населеныя пункты, дзе праходзіць «Дажынкі». У сувязі з гэтым за апошнія гады папрыгажэлі Сураж, Ноўка, Кіраўская, Вымна. Прыкметна змяніўся і гарпасёлак Янавічы — цэнтр аднайменнага агракомплексу Віцебскай бройлернай птушкафабрыкі. Дзякуючы птушкагадоўчаму прадпрыемству тут створана добрая вытворчая база: літаральна пару гадоў таму пабудаваны сучасны малочнатаварны комплекс на 1440 галоў дойнага статка, узведзены магутны зернеачышчальна-сушыльны комплекс, праведзена рэканструкцыя машынна-трактарнага парка з істотным тэхналагічным перааснашчэннем. Вытворчы патэнцыял запатрабаваў дадатковых працоўных месцаў з годнай аплатай працы. У пачатку 2021 года для работнікаў агракомплексу здадзены ў эксплуатацыю 24-х кватэрны жылы дом, а праз паўгода ў крокавай даступнасці для навасёлаў адкрыты фірмовы магазін «Ганна».

Для таго, каб людзям камфортна жылося ў вёсцы, патрэбныдобраяработа,жыллё, дастойная зарплата, развітая інфраструктура. У Янавічах у гэтым плане шмат зроблена, і новыя рыскі дабаўлены ў працэсе падрыхтоўкі да "Дажынак". У цэнтры гарпасёлка арганізаваны кальцавы рух транспарту. Заасфальтаваны вуліцы Паўднёвая, Валькаўская і Завадская, больш за кіламетр асфальту пакладзена на вуліцы Лёзненскай; добраўпарадкаваны тратуары і пешаходныя дарожкі. У пяці шматкватэрных дамах на вуліцы Юбілейнай праведзены капітальны рамонт, у адным - бягучы. Уладкавана сучасная дзіцячая пляцоўка з устаноўкай гульнявога комплексу. Выраблены рамонт школьнай і бальнічнай кацельняў, устаноў культуры. Вялікі аб'ём рамонтных работ выкананы ў сярэдняй школе. Свяцільні вулічнага асвятлення заменены на святлодыёдныя. На беразе ракі Вымнянкі ўсталявана "карта" вёсак з паказальнікамі населеных пунктаў сельсавета. У адзін з іх - вёску Глазамічы - прыйдзе чыстая вада дзякуючы падключэнню да станцыі абезжалезвання. Віцебскі філіял Белтэлекама праводзіць у гарпасёлку рэканструкцыю сетак электрасувязі, што павінна палепшыць доступ да інтэрнета. Пажылыя жыхары атрымаюць у падарунак "Сад мары" - праект, які рэалізуе тэрытарыяльны цэнтр сацабслугоўвання насельніцтва раёна. Свята пройдзе, а тое, што зроблена, застанецца служыць людзям.

— Генадзь Генадзевіч, спаборніцкі напал уборачнай кампаніі пацішэў, аднак на восеньскім полі яшчэ шмат працы…

— Ідзе ўборка бульбы, гародніны і кукурузы, набірае тэмпы азімую сяўбу. Пад яго ў раёне адведзена 17300 гектараў. Сёння закладваецца аснова будучага ўраджаю. Гэта разумеюць працаўнікі сельскай гаспадаркі, таму прыкладаюць намаганні, каб правесці сяўбу з захаваннем усіх агратэхнічных прыёмаў, у аптымальныя тэрміны і да «Дажынак-2023» прыйсці з годнымі вынікамі. Гэта ўжо традыцыя аграрыяў раёна. Усім хачу падзякаваць за найвышэйшую адказнасць, прафесіяналізм, уменне дабівацца пастаўленых мэт і пажадаць моцнага здароўя, поспехаў, міру і дабра.

«Віцьбічы»
Ніна СТАЛЯРЭНКА

УЛАСНАСЦЬ

НОВЫЯ ГАСПАДАРЫ ЎЧАСТКАЎ

Адзначаюць высокі попыт на афармленне ў прыватную ўласнасць зямельных участкаў у Віцебскім раёне - каля 50 участкаў здабылі ўладальнікаў. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў аддзеле прававой, кадравай работы і справаводства ўпраўлення землеўпарадкавання Віцебскага аблвыканкама.

"Насельніцтва рэгіёну дастаткова актыўна звярталася ў мясцовыя органы ўлады з мэтай набыцця зямельных участкаў у прыватную ўласнасць. Усяго з пачатку года жыхары вобласці набылі больш за 270 такіх участкаў пад розныя мэты. Напрыклад, для будаўніцтва і абслугоўвання жылога дома было набыта больш за 180 участкаў, у садоўніцкіх таварыствах - каля 60 і больш за 30 - для вядзення асабістай падсобнай гаспадаркі", - распавялі ў аддзеле.

Спецыялісты адзначаюць высокі попыт на афармленне ў прыватную ўласнасць зямельных участкаў у Віцебскім раёне - каля 50 і самім абласным цэнтры - больш за 20 участкаў. У пяцёрку лідэраў па гэтым паказчыку ўвайшлі таксама Браслаўскі, Полацкі і Аршанскі раёны. Нязначна ад іх адсталі Глыбоцкі і Міёрскі рэгіёны.

У чатырох раёнах Віцебскай вобласці з пачатку года ўвогуле не было набыта ніводнага зямельнага ўчастка ў прыватную ўласнасць. Размова аб Дубровенскім, Лёзненскім, Расонскім, Шаркаўшчынскім раёнах, а таксама Наваполацку.

"Мы спадзяёмся, што жыхары вобласці скарыстаюцца правам, прадастаўленым законам Рэспублікі Беларусь ад 18.07.2022 нумар 195-З "Аб змяненні кодэксаў", які ўстанаўлівае для беларусаў ільготны парадак набыцця зямельных участкаў у прыватную ўласнасць, - адзначылі ва ўпраўленні. - Дзеянне дакумента абмежавана пяцігадовым тэрмінам, пачынаючы з 1 верасня 2022 г.. Згодна з законам, участкі, якія знаходзіліся ў карыстанні ў грамадзян да гэтай даты, можна будзе набыць на льготных умовах: каэфіцыент для абласнога цэнтра - 0,8, для іншых тэрыторый - 0,5, для населеных пунктаў рэгіёну цана апынецца ў два разы ніжэйшай".

Сярод пераваг пакупкі зямельнага ўчастка ў прыватную ўласнасць эксперты называюць магчымасць заключаць здзелкі, напрыклад, па куплі-продажы, абмене, дарэння, рэнце, арэндзе, іпатэцы.

А.Смаленскі

СПОРТ

«ШКОЛИАДА» ДЛЯ РАЙОНА

На базе Витебского районного физкультурно-спортивного клуба «Урожай» прошла спартакиада учащихся учреждений образования района «Школиада».

Перед началом соревнований заведующий сектором спорта и туризма райисполкома Николай Жарненко отметил, что данное мероприятие не является разовой акцией: район имеет устоявшиеся традиции здорового образа жизни. Пример в этом показывает и руководство, начиная с председателя райисполкома Геннадия Сабынича.

Из последних соревнований стоит отметить «Новкинскую версту»: забег, приуроченный ко Дню народного единства. В нем приняли участие поклонники активного образа жизни как уважаемого возраста, так и дошколята, приехали и ребята практически изо всех школ района. С каким восторгом они получали свои первые медали! Кстати, мероприятие планируется сделать традиционным.

Собравшихся же на «Школиаду» порадовала «спортивная» погода: без дождя и слепящего солнца. Это отметила на открытии хозяйка соревнований и их главный судья – директор ФСК «Урожай» Наталья Мацкевич.

В турнире приняли участие 19 школьных команд: 10 среднего и 9 базового образования. Ребята состязались в различных легкоатлетических дисциплинах: беге на 60, 500 и 800 метров, прыжках в длину и метании теннисного мяча.

В каждой веселой дружине было десять мальчишек и девчонок.

Удалось пообщаться с представителями различных уголков района. Так, в Куринской базовой школе имени М. Ф. Сильницкого преподает известный популяризатор здорового образа жизни победитель и призер республиканских и международных соревнований по легкой атлетике среди ветеранов Петр Корнеенко, который привез свою «великолепную дружину». По его словам, деревенские ребята тянутся к физической культуре, с удовольствием посещают уроки и участвуют в соревнованиях. Так, и в Курино прошел свой праздничный забег.

Педагог-организатор Суражской средней школы имени М. Ф. Шмырёва Дарья Туркова не скрывала своих ярких впечатлений от мероприятия. Все было очень здорово и прекрасно, дети довольны. В школе ученикам постоянно сидеть бывает скучно. И полезно выезжать на различные мероприятия: и себя показать, и других посмотреть.

Свои давние спортивные традиции имеет и Замосточская базовая школа имени В. О. Коноваленко. Уже 35 лет (!) здесь работает на этой ниве уроженец здешних мест Дмитрий Ляховский, который при общем позитиве посетовал на сокращение количества учащихся. Его воспитанницы Полина Лебедева и Лера Гришанова наперебой поделились положительными впечатлениями от мероприятия, в котором участвовали.

В общем, хоть и не все показали максимальный результат, на который способны, но от легкой атлетики получили удовольствие и участники, и зрители. По итогам соревнований будет укомплектована сборная команда, которая представит район на областных соревнованиях.

«Витьбичи»
Алесь БЫНЬКОВ

ГІСТАРЫЧНАЯ ПАМЯЦЬ

«ПРАПАГАНДА „РУССКОГО МИРА“». ШТО НЕ ТАК З ГІСТАРЫЧНЫМІ РОЛІКАМІ

Нядаўна мінскія ўлады адказалі на петыцыю, у якой беларусы прасілі патлумачыць, чаму ў транспарце круцяць ролікі са скажонымі гістарычнымі фактамі. Чыноўнікі паабяцалі прыслухацца. Аднак відэа дагэтуль паказваюць у сталічных аўтобусах і метро. CityDog.io даведаўся ад гісторыка пра памылкі, якія прысутнічаюць у некаторых з іх.

Што гэта за ролікі?

Серыя відэа, якія зараз круцяць у мінскім транспарце, называецца «Беларусь. История». Стварылі яе па замове Мінгарвыканкама «ў мэтах выканання рэспубліканскага плана мерапрыемстваў па правядзенні ў 2022 годзе Года гістарычнай памяці (...) з мэтай павышэння эфектыўнасці грамадзянска-патрыятычнага выхавання насельніцтва».

Зрабілі і пачалі публікаваць відэа летась, але да нядаўняга часу глядзець іх можна было толькі на YouTube-канале. Сёлета ж у ліпені ролікі пачалі трансляваць у мінскім метро, у аўтобусах і тралейбусах. Пускаць серыю пачалі таксама па рашэнні Мінгарвыканкама.

Чаму беларусы рабілі петыцыю супраць ролікаў?

Аўтары петыцыі прааналізавалі некалькі відэаролікаў і знайшлі ў іх факталагічныя недакладнасці.

Напрыклад, у відэаролiку «Брестская уния» расказваецца, што ў кастрычніку 1596 г. у Берасці адбыўся Сабор, «который объявил о присоединении православных к католической церкви». Хаця насамрэч Берасцейская унія падтрымлівала ідэю аб'яднання абедзвюх цэркваў у межах ВКЛ, а не падпарадкаванне адной царквы іншай, як гэта паказана ў відэа.

Стваральнікі петыцыі прасілі патлумачыць, хто рабіў гэтыя відэаролікі, і прасілі праверыць відэа на наяўнасць памылак. У выпадку іх выяўлення аўтары патрабавалі перастаць паказваць іх у грамадскім транспарце.

Гісторык: «Гэта не асветніцтва, а свядомая прапаганда „русского мира“»

Ролікі з серыі «Беларусь. История» вельмі кароткія, максімум па паўтары хвіліны. Па словах кандыдата гістарычных навук Аляксандра Пашкевіча, зразумела, што ад прадукту ў такім лаканічным фармаце цяжка вымагаць вычарпальнага ахопу тэматыкі.

Пашкевіч лічыць, што ў гэтых роліках складана знайсці яўную хлусню, калі разглядаць іх з пункту гледжання фактaлагічнай адпаведнасці. Стваральнікі дзейнічаюць больш тонка. Іх метад — не такая грубая фальсіфікацыя. Яны падбіраюць нават праўдзівыя факты, а потым складаюць іх у пэўны ідэйны ланцужок.

Калі разглядаць ролікі агулам, то можна ўбачыць, што аўтары трымаліся пэўнага прынцыпу: прысвячаць іх выключна тым тэмам і асобам, якія звязаныя з гістарычнымі пазітыўнымі сувязямі Беларусі і Расіі. Пра іншых суседзяў, з якімі ў беларусаў былі супольныя Вялікае Княства Літоўскае і Рэч Паспалітая, — альбо ніяк, альбо толькі кепска.

Напрыклад, уся віна за падзел Беларусі пасля Першай сусветнай вайны ўскладаецца выключна на польскі бок, хоць падпісантаў дамовы ў Рызе, паводле якой нашу краіну падзялілі, было двое: Польшча і Савецкая Расія.

Польская палітыка ў 1920-30-х у дачыненні да беларускай меншасці малюецца ў адназначна чорных танах. Параўнання з рэаліямі СССР 1930-х, калі ў БССР ішлі масавыя рэпрэсіі, аўтары роліка проста не робяць.

Пра сталінскія рэпрэсіі ці калектывізацыю ролікаў у гэтай серыі ўвогуле няма інфармацыі, затое пры расповедзе пра «жахі» жыцця пад Польшчай у ілюстрацыйным шэрагу з'яўляецца, напрыклад, палаючая вёска — і гэта яўная маніпуляцыя.

— Мэта стварэння ролікаў выступае настолькі яскрава, што не падлягае сумненню. Гэта не асветніцтва, а свядомая прапаганда «русского мира».

«Афанасий Брестский. Мученик за Веру»: грубыя асацыяцыі з карнікамі ў Другой сусветнай вайне

Ролік расказвае пра жыццё Афанасія Філіповіча. Яго ў відэа называюць Афанасіям Брэсцкім. Гэты чалавек увайшоў у беларускую гісторыю як прынцыповы праціўнік Берасцейскай царкоўнай уніі ды абаронца праваслаўя. Сюжэт круціцца выключна вакол гэтага.

Паралельна аўтары расказваюць, як у 1648 годзе ва Украіне пачалося паўстанне пад кіраўніцтвам Багдана Хмяльніцкага, а «польско-литовские власти начали жесточайший террор против православного населения». І гэты «террор» разам з палаючай вёскай, якую паказваюць на фоне відэа, выклікае яўную асацыяцыю з часамі Другой сусветнай вайны — гэта грубая маніпуляцыя гістарычнымі фактамі.

Багдан Хмяльніцкі насамрэч выступаў супраць улады Рэчы Паспалітай. Аднак акрамя «защиты православной веры», як узгадваецца ў відэаролiку, было яшчэ некалькі прычын паўстання: рост падаткаў і павіннасцей, а таксама прыгнёт сялян. У відэа пра гэта не згадваецца ні слова.

Гучыць у роліку і моцнае «каратели» — зноў негатыўная канатацыя з Другой сусветнай вайной. Для большага эфекту спосабам пакарання смерцю Афанасія адназначна называецца закопванне яго жывым у зямлю, але ў гістарычных крыніцах наконт смерці рэлігійнага дзеяча ёсць розныя меркаванні.

Такім чынам, асноўныя факты былі захаваны, але не ва ўсім аб'ёме.

«17 сентября — День Воссоединения»: не згадваюцца важныя гістарычныя факты

Гэта відэа расказвае пра падзеі 17 верасня 1939 года. У роліку яны паказаны як «освободительный поход» Чырвонай арміі на «оккупированные земли». Дазволіў гэта зрабіць, паводле аўтараў роліка, «военный крах» Польшчы.

Сапраўды, 17 верасня 1939 года адбылася ваенная аперацыя Чырвонай Арміі па ўстанаўленні кантролю над усходнімі тэрыторыямі Польшчы: Заходняй Беларуссю і Заходняй Украінай.

Пры гэтым наяўнасць заключанай 23 жніўня 1939 года тайнай дамовы паміж СССР і нацысцкай Германіяй, паводле якой і падзялілі Усходнюю Еўропу паміж Сталіным і Гітлерам, не згадваецца ні слова.

Рэзюмэ: «Няма ніводнага сюжэта пра праблемы між народамі» Як падкрэслівае Аляксандр Пашкевіч, важна памятаць: продкі сучасных беларусаў і рускіх цягам цэлых стагоддзяў жылі ў розных дзяржавах. Паміж сабой яны і сябравалі, і варагавалі. Гэтага не могуць ігнараваць нават прапагандысты — але ў дадзеным выпадку няма ніводнага сюжэту пра праблемныя стасункі між народамі.

Але факт і тое, што ў тыя часы пэўная духоўная сувязь земляў былой Русі паміж сабой утрымлівалася праз праваслаўную веру. У ёй была значная частка насельніцтва. Менавіта на гэты аспект стваральнікі «русскомирских» ролікаў найперш і стараюцца ціснуць.

Пашкевіч зазначае: асноўныя факты згадваюцца ў роліках правільна, але маніпуляцыі праяўляюцца большай часткай праз візуальны шэраг і праз адвольныя інтэрпрэтацыі гістарычных фактаў і нюансаў. А гэта ўжо класічная прапаганда.

І што паглядзець, каб паглядзець на гісторыю з беларусацэнтрычнага погляду?

Абавязкова звярніце ўвагу на падкаст «Так склалася гістарычна». У ім навуковыя дзеячы простай мовай расказваюць пра складаныя гістарычныя падзеі.

На YouTube можна паглядзець ролікі пад хэштэгам #гісторыяза5хвілін. За кароткі час гісторык раскажае пра пэўныя падзеі. У фармаце вялізных лекцый ёсць серыя відэа «Кава з гісторыкам»: гэта YouTube-версіі афлайн-сустрэч, якія арганізуе Беларускі Моладзевы Хаб.

Яшчэ адзін цікавы канал — Слухай сюды. Лекцыя ідзе разам з візуальнымі матэрыяламі, таму глядзець і карысна, і цікава адначасова.

budzma.org

БЕЛАРУСЬ – КІТАЙ

ЗРЯ РАДУЮТСЯ КРАСИВЫМ ФОРМУЛИРОВКАМ ОБ ОТНОШЕНИЯХ С КИТАЕМ

Пропаганда утверждает, что отношения Беларуси и Китая «выходят на новый уровень». Объясняем, почему это не так.

После участия Александра Лукашенко в саммите ШОС, где правителя наконец вынудили надеть маску, приближенный к нему телеграм-канал разразился пафосным сообщением:

— По-прежнему железные братья, но теперь еще круче! Как и договорились на полях саммита ШОС Первый и Си Цзиньпин — двусторонние отношения Беларуси и Китая выходят на новый уровень! МИД КНР сообщает: страны официально установили «всепогодное всеобъемлющее стратегическое партнерство». Что значит эта формулировка!? А то, что дружба между Китаем и Беларусью стабильна и неизменна вне зависимости от того, как меняется международная обстановка.

А первый вице-премьер Николай Снопков сказал: «Принятая в Самарканде декларация — это высший уровень сотрудничества между двумя странами — Китай и Беларусь».

Почему эти заявления не соответствуют реальности?

Во-первых, уже выглядит странным то, что пропагандисты и чиновники видят в подписании декларации с красивыми словами «выход на новый уровень отношений», тогда как на практике совместные проекты, реализуемые в Беларуси, страшно буксуют.

Согласно ресурсу Trading Economics среди импортеров в Китай в 2021 году Беларусь с $1,1 млрд (Белстат оценивает экспорт в Китай в $1,3 млрд, но включает туда Гонконг, Макао и Тайвань) расположилась аж на 83 месте. То есть наша страна значительно уступает по экспорту в КНР таким государствам как Польша, Венгрия, Узбекистан, Казахстан, Украина, Болгария, Словакия и Чехия.

Во-вторых, давайте проверим, действительно ли формулировка «всепогодное сотрудничество» означает на деле высокий уровень сотрудничества. Ранее газета The People's Daily проследила использование китайским властями термина «всепогодный друг»: по крайней мере, на тот момент считалось, что в основе этих отношений лежит признание территориальной целостности Китая, то есть, например, непризнание Тайваня.

Так вот, под статус «всепогодный друг» с 2002-го по 2015 год попал целый ряд стран, включая Сербию, Танзанию и Зимбабве.

Как сказался на отношениях этих стран с Китаем статус с красивой формулировкой? Похоже, в некоторых случаях никак. Так в 2020 году товарооборот между КНР и Зимбабве составил всего $1,4 млрд — в разы меньше, чем товарооборот Китая и Беларуси, которую до недавнего момента «всепогодным другом» не называли.

После 2015 года аналогичным статусом КНР наградила еще несколько стран. Например, Бурунди — слаборазвитое аграрное государство в Восточной Африке, одну из самых бедных стран в мире.

«Всепогодным другом» Китая является также Шри-Ланка.

(працяг на стар. №4)

БЕЛАРУСЬ – КІТАЙ

(пачатак на стар. №3)

Правда, там сильно обиделись на своих партнеров. «Пекин, который в хорошие времена предоставил Шри-Ланке огромные кредиты на инфраструктуру, теперь выделяется своим отсутствием, когда остров находится в кризисе», — пишут СМИ.

В хитрости и даже коварстве Китай подозревают и в других странах. Financial Times писала несколько лет назад:

— Руководители Пакистана описали свои отношения с Китаем как «железные братья» со связями, которые «выше Гималаев, глубже, чем самый глубокий океан и слаще меда». Но эта гиперболическая риторика маскирует тот факт, что Пакистан сейчас фактически является клиентским государством Китая. Многие внутри Пакистана открыто опасаются, что его зависимость от Пекина уже превращает его в колонию своего огромного соседа.

...Отрицательное сальдо для Пакистана в торговле с Китаем за прошлый год — минус около $20 млрд. Отрицательно сальдо Беларуси составляет пока минус $3,2 млрд.

Но вряд ли стоит радоваться красивым словам о новом уровне отношений двух стран. Пока это похоже на старый принцип белорусских властей в отношениях с Россией под названием «нефть в обмен на поцелуи».

Дмитрий Косач
gazetaby.info

МАБІЛІЗАЦЫЯ

ЯРКАЯ ДЕМОНСТРАЦИЯ РУССКОГО ФАТАЛИЗМА

Журналист Виталий Цыганков — о российской мобилизации и фатализме.

— Смотрю на эти ужасные, мрачные кадры российской мобилизации, веселенькое пьяное отправление на убой, — пишет Цыганков в своем ТГ-канале. — Смотрю опросы на улицах, дискуссии в соцсетях.

Впечатляет, насколько это яркая и жестокая демонстрация многократно описанного русского фатализма и пренебрежения к самой жизни. Полное смирение с тем, что всё происходит независимо от твоей воли и желания. «Как Бог даст», «А что я могу», «Мы люди маленькие, за нас всё решили сверху», «Если родина приказала...».

Авось. «Авось пронесет, не убьют». И «великая русская литература», в её школьном варианте, приложила тут свою руку. Начиная от лермонтовского Печорина, почти весь 19 век фаталисты и «лишние люди» были главными героями в русской литературе.

Ну и коллективизм в его традиционной форме «быть как все». Добровольно ж никто не пошёл на войну, — ну а если все идут, то — «на миру и смерть красна». Только вдуматься — «красна». Красива, желанна.

Ну и если по законам жанра в этом месте кто-то спросит «а что у нас?» — так у нас, белорусов, все совершенно по-другому. Никакой загадочной души, никакой широты, которую надо бы «сузить». У белорусов полностью отсутствует мессианское сознание, чувство морального или идейного превосходства над другими людьми и нациями, желание учить их, навязывать им свои ценности.

Наша пресловутая чистота на улицах, хорошие дороги, аккуратные поля, огороды и цветники на дачах — все это направленность «в себя любимого», а не «в мир».

У них — «я хату покинул, пошел воевать, чтоб землю в Гренаде крестьянам отдать». У нас — «купіць зямлю, прыдбаць свой кут».

"Салідарнасць"
gazetaby.info

«ИНОАГЕНТ»

ЛУЧШЕЕ ВЫСТУПЛЕНИЕ АЛЛЫ БОРИСОВНЫ

После новости о признании властями российского артиста Максима Галкина иноагентом его супруга певица Алла Пугачева сама попросила Минюст признать ее иноагентом.

Новость тут же разлетелась по СМИ. «Королева советской поп-музыки осудила путинскую войну в Украине» — с таким заголовком вышла статься в Reuters. И подобные материалы сейчас можно встретить во многих западных изданиях. Некоторые справедливо заметили, что Алла Пугачева переживает момент славы на Западе.

«Салідарнасць» собрала первую реакцию на поступок примадонны российской эстрады.

Александр Фридман, политолог:

— Любопытно: Алла Пугачева попросила признать ее «иноагентом» и осудила войну. Это достойный поступок, которым она перечеркивает себе будущее в путинской России.

Телеграм-канал Город Глуповъ:

— Лучшее выступление Аллы Пугачевой. Браво!

Максим Мирович, блогер:

Ну, пассаж про «наших ребят» я бы опустил, но в целом Алла Борисовна права. И да, она обязательно переживёт нынешнего плешивого диктатора.

Владимир Пастухов, политолог:

— Я редко размещаю не свои материалы у себя на странице, хотя исключения бывают. Но тут трудно удержаться. Есть красивая легенда про датского короля, который надел желтую звезду в знак солидарности с евреями. Но в жизни любого народа бывают такие моменты, когда нужно сказать или сделать что-то такое, чтобы всем стало понятно, кто тут королева, а кто — всего лишь желтая звезда...

Конечно, прокремлевские писаки могут уверять, что известный анекдот про Брежнева — мелкого политического деятеля" времен Аллы Пугачевой, не соответствует действительности. И с годами фигура Брежнева становится только мощнее и крепче (видимо, как коньяк), а Пугачева давно измельчала.

Но злятся они потому, что старый анекдот теперь уж точно можно пересказывать на новый лад, подставив вместо фамилии генсека- «бровеносца в потемках» текущего руководителя России, заплутавшегося и запутавшегося в поисках геополитического величия.

Салідарнасць

ЗНЕШНІ ГАНДАЛЬ

ІМПАРТ, ЯКІ НЕ МЕНШ ВАЖНЫ ЗА ЭКСПАРТ

Ці ўсё добра са знешнім гандлем? Што далей будзе. Знешні гандаль сёння, па сутнасці, выцягвае эканоміку краіны, не дазваляючы ёй канчаткова зваліцца ў бездань. Аднак адначасова ён жа з'яўляецца мінай запаволенага дзеяння. Чаму так — папулярна тлумачыць тэлеграм-канал «Нашы грошы».

Знешні гандаль — гэта тое, што мы купляем і прадаём за мяжу. У ідэале важна вытрымліваць баланс гэтых складнікаў. Яшчэ лепш, калі мы прадаём больш, чым купляем. Менавіта такая сітуацыя цяпер і назіраецца ў Беларусі, на чым прапаганда і акцэнтуе ўвагу.

Нам кажуць: усё выдатна! Сальда знешняга гандлю станоўчае і дасягае рэкордных аб'ёмаў. На самой справе сутнасць таго, што адбываецца, заключаецца ў тым, што ў краіне падае экспарт (за 7 месяцаў гэтага года ён сышоў у мінус на 3,7%), але пры гэтым яшчэ больш падае імпарт (на 8,9%). Вось сальда і расце.

У дзяржаўных СМІ наўрад ці раскажуць, што падзенне імпарту, насамрэч, не меншая праблема для эканомікі. Таксама прапагандысты не захочуць раскласці знешні гандаль па складніках, таму што тады стане зразумела: кароль — голы. А мы раскладзём.

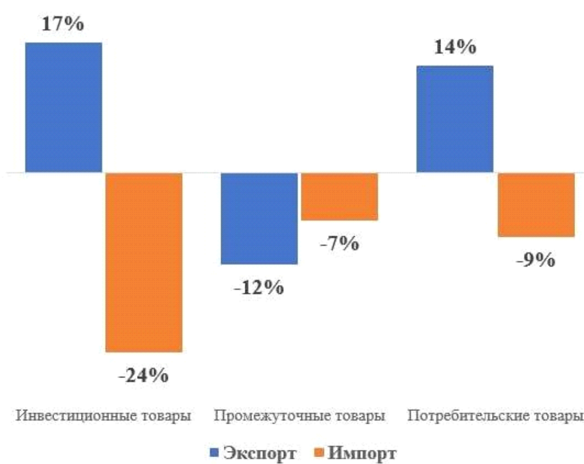
Тавары дзеляцца на «інвестыцыйныя», «прамежкавыя» і «спажывецкія». Паглядзім, што мы маем па выніках 7 месяцаў.

Спажывецкія тавары — усё тое, што купляюць, умоўна, у краме. Іх экспарт прырос на 14%, а імпарт упаў на 9%. У крамах становіцца ўсё менш еўрапейскіх тавараў. «Швейцарскі» шакалад, «італьянскія» макароны і «французскі» сыр, калі прыглядзецца, на самой справе зроблены ў Расіі ці Кітаі.

Што тычыцца экспарту, наша «малочка» і лядоўні сапраўды нядрэнна прадаюцца на расійскім рынку. Але не трэба цешыць сябе ілюзіямі: адбываецца гэта не з-за павышэння канкурэнтаздольнасці, а якраз наадварот — проста альтэрнатыва стала нашмат меншай.

Прамежкавыя тавары — гэта тое, што трэба вытворцам у выглядзе сыравіны і камплектуючых. У гэтым сектары на 12% упаў экспарт і на 7% — імпарт. У нас усё менш сыравіны і камплектуючых, у выніку некаторыя зборачныя вытворчасці могуць пачаць працаваць з перабоямі або зусім спыніцца. Цяжка сказаць, з чаго зроблены нашы пральныя машыны, тыя ж лядоўні, трактары і тэлевізары. Калі для іх вытворчасці патрэбны толькі кітайскія камплектуючыя (што малаверагодна), можна спадзявацца, што пакуль яны сяк-так, але будуць у наяўнасці. Але калі гэта дэталі з ЕС або ЗША, узнікаюць вялікія праблемы.

Інвестыцыйныя тавары — станкі і абсталяванне. Тут экспарт расце на 17%, але гэта, хутчэй за ўсё, значыць, што некаторыя прылады расіяне цяпер вымушаны купляць у Беларусі. Пры гэтым мы бачым каласальнае падзенне імпарту — на 24%. Адпаведна, беларускія вытворчасці толькі за 7 месяцаў страцілі чвэрць магчымасцей мадэрнізацыі або пашырэння. Успомнім, што наша «малочка», дрэваапрацоўка і іншыя галіны, якія паказвалі рэальныя вынікі, дасягнулі іх за кошт сучаснага абсталявання з Еўропы. Якога больш не будзе.

У аснове беларускага экспарту ляжаць прамежкавыя тавары (каля 57%), яшчэ траціну займаюць спажывецкія тавары. На долю інвестыцыйных прыпадае каля 13%. У імпарце карціна падобная, толькі доля прамежкавых тавараў вышэйшая — 69%, у той час як долі інвестыцыйных (8%) і спажывецкіх (23%) некалькі ніжэйшыя. Відавочна, што менавіта высокая залежнасць ад імпартнай сыравіны і камплектуючых будзе галоўным галаўным болем беларускай прамысловасці. Складанасці з інвестыцыйным імпартам выявяцца некалькі пазней.

Вобразна можна сказаць, што за дзень сённяшні адказваюць спажывецкія тавары. За тое, што будзе адбывацца праз тыдзень ці месяц — прамежкавыя. А за тое, што здарыцца праз год — інвестыцыйныя.

І калі сёння яшчэ можна «намаляваць» пазітыўную карцінку, то ў сярэднетэрміновай, а тым больш доўгатэрміновай перспектыве ўсё выглядае сумна. Бо калі мы хочам заваліць Расію нашымі таварамі або камплектуючымі, іх элементарна трэба на чымсьці вырабляць.

А магчымасцей падтрымліваць магутнасці, як паказвае падзенне інвестыцыйнага імпарту, будзе ўсё менш.

novychas.online

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: bigsmoll2007@gmail.com
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 30.09.2022 у 17.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.